

ARADI KÖZLÖNY

51. évfolyam, 52. szám

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897-1932.

Szerda, 1936. március 4.

Szerkesztői üzenet

Nagybecsű érdeklődésére válaszolva ez-
uton hozzuk szives tudomására, igen tisztelt
Olvasónk, ki hozzánk intézett levelében a so-
katmondó „Habeas Corpus” jellegre kéri felvil-
lágosításainkat, hogy értesülése valóban meg-
felel a valóságnak. Mit tagadnánk, hiszen la-
puk belsejében is szószerinti tudósítást talál
röla, melyet a Monitorul Oficial szombaton
megjelent számából fordítottunk: valóban ér-
vénybe lépett az a rendszer, amely minden
egy utlevelet kerek ötszáz leiel drágít meg
a „Turizmus” javára.

Semmi szándékunk sincsen ezuttal, hogy
akár magánlevelezés útján, akár hírlapilag bár-
milyen vitát is provokáljunk Önnek, ki oly ken-
dözetlen szavakat talál felháborodásának kife-
jezésére. Ne értsük félre: Ön azért méltatlan-
kodik, hogy ötszáz leiel többe kerül ezentul az
az utlevél, amely eddig is legalább ezeröttszáz
leielebe került egy-egy esztendőre. Azt írja: ki
fog ezentul külföldre utazni, helyesebben: ki
utazhat ezentul külföldre, ha már a legelső lé-
pés, az utlevél megszerzése is ilyen viszony-
lagosan horribilis költséget igényel? Valóban,
lehet, hogy Önnek van igaza, aki egyszerűen a
saját költségvetése szempontjából fogja meg
ennek az országos kérdésnek Achilles-sarkát
és nem kíván általánosítani, vádolva a rend-
szert, amely teljesen új adókat szül. Am talán
mégis hiba volna figyelmen kívül hagyni olyan
tényeket, amelyeknek nem utolsó sorában áll
az, hogy alapot kell teremteni annak a hivata-
los szervnek, amely az ország idegenforgalmi
propagandáját kívánja intézményesíteni. Ehez
ugyebár, elsősorban is pénz kell és az állami
költségvetés alig-alig bír el erre a célra egy
rongyos egymillió újabb megterhelést. A
hiányzó kilencvenkilencet tehát Önnek, illetve
mindnyájunknak kell lefedeznünk. Higye el,
illetékes körökben egy pillanatra sem juthatott
eszébe senkinek, hogy Ön ezt az új illetéket
olyan intézkedésnek fogja fel, amely meggá-
tolja — gazdasági okoknál fogva — szemé-
lyes szabadságában, esetleges üzletének veze-
tésében, mert eddig is csak nehezen birta pénz-
zel mindazokat az illetékeket és vizumdíjakat,
melyeket Önnek szemben idegen országok követ-
ségei alkalmaztak, látván romániai utlevelét.
Ha nem is kívánjuk vitatni azt, hogy valóban
a romániai vizumdíj a legdrágább-e egész
Európában és ennek folytán a reciprocitás
elve alapján az állam minden egyes külföldre
utazó polgárával szemben is hasonló magas
vizumdíjakat alkalmaznak az idegen követés-
geken, — mégis úgy véljük, hogy a már élet-
belépett törvénnyel szemben nem lehetnek
kifogásai, minthogy ez a helyzet régebbi és
nemzetközi okok eredménye. Bizonyos nem-
zetgazdasági elgondolások alapján elképzel-
hető az például, hogy ha az Ön üzlete emiatt
veszt is rugalmasságából, az ilymódon anya-
gilag megalapozódó Turisztikai Hivatal a ma-
ga idegenforgalmi eredményeivel, esetleg
százszorosát hozza be mindannak az idegen
tökének az államháztartás vérkeringésébe,
mint amilyen veszteséget jelenthet néhány-
száz, vagy ezer hazai polgár elmaradó kül-
földi útja. Ha ez az elgondolás tévedésnek bi-
zonyulna, úgy bizonyára számosan lesznek
olyanok, akik — majd akkor, — hangsúlyozni
fogják, hogy már megjósolták előre a dolgot
és nem rajtuk mulott, hogy mégis megtörtént.

Az ellenségeskedés azonnali megszüntetésére szólította fel a háborus feleket a genfi 13-as bizottság

Ujabb óriási olasz győzelem — Mussolini készenléthe helyezte az egész olasz
flottát — Sulyos következményekkel jár az olajszállítások megszorítása

A keletafrikai hadszíntérről érkező jelentések az északi abesszin haderő teljes összeom-
lásáról számolnak be. Az United Press nem hivatalos, de teljesen megbízható forrásból azt
jelenti, hogy a négus rövidesen bejelenti lemondását a trónörökös javára. Hire jár annak is,
hogy a trónörökös azonnal megkezdte a béketárgyalásokat az olaszokkal. A Daily Mail érte-
sülése szerint hétfőn Addis Abebából a négusnak igen fontos üzenete érkezett Londonba.
Az üzenet, amelyet továbbítottak Edennek Genibe, lényegében kijelenti azt, hogy az abesz-
zin császár hajlandó békefeltételekről tárgyalni Olaszországgal, azon az alapon, hogy
Olaszország megkapná Abessziniának eddig már meghódított részeit. Haile Szelasszie
császár azt indítványozza, hogy VIII. Edward király közvetítsen Addis Abeba és Róma közt.

Angol gyarmati katonák lépték át az abesszin határt

Asmarában az a hír terjedt el, hogy Kas-
sa herceg, mielőtt 50 tagú kíséretével elme-
nekült, azt a parancsot adta ki, hogy az abesz-
zin csapatok utolsó emberig harcoljanak.
Kassa délnyugati irányban távozott el, míg
Seyum hercegről úgy tudják, hogy nem si-
került elmenekülnie és még most is a tembieni
fennsík szakadékaiban rejtőzik, ahol kitünően
ismeri a terepet.

Olasz részről több osztagot indítottak el
Seyum herceg felkutatására.

Egy olasz bombavetőraj Kvorantól délre,
mintegy 85 kilométernyi távolságban bombá-
zott egy erősebb abesszin csapatot, amely
tulnyomórészt a császári gárda tagjaiból ál-
lott. Azt hiszik, hogy a bombázás alkalmával
a négus is a testőrök között tartózkodott. Az
Addis Abebából érkező abesszin jelentések
egyébként még mindig tagadják az olaszok
tembieni győzelmét, sőt azt állítják, hogy
Amba Alagi még az abesszinek kezén van.

Az olaszok szétverték Imru herceg seregét

A keletafrikai harctérről érkező jelentés
szerint, Imru herceg seregét, amely az
északi abesszin haderő utolsó reménysege
volt, tönkreverték.

Sir Roger Keyes angol vezértenger-
nagy egy oxfordi ülésen figyelemreméltó be-
szédet mondott. Kijelentette, hogy arra a hirre,
hogy az angol admirális rendkívüli intézke-
désekkel léptet életbe a Földközi tengeren,

Mussolini készenléthe helyezte az egész
olasz flottát, amelynek legnagyobb részét
Malta felé vezényelték.

Amikor az angol hajóhad a Malta körüli ve-
zeken flottagyakorlatot tartott és az angol
tengeralattjáró akciókat kezdtek, legnagyobb
meglepetésükre mindenütt olasz tengeralatt-
járók bukkantak fel. De nem csak a víz fel-
színén, hanem a tenger alatt is minduntalan
olasz tengeralattjárókkal találkoztak az angol

U. hajók. Amikor az olasz hajóhad parancsno-
kától felvilágosítást kértek, hogyan lehetsé-
ges az, hogy az olasz flotta angol vizen jelent
meg, az olasz admirális elnézést kért és azt
hangsúlyozta, hogy eltévedt. Keyes tenger-
nagy hangoztatta még, hogy ezt az angol-
olasz incidenst szigorúan titkolták a nyilván-
osság előtt. Az összes államok vezérkarai
azonban tudomással bírnak erről az esetről,
amely amellet tanusít, hogy Mussolini hadi-
készültségbe helyezte az egész olasz flottát.

Az olasz fővárosban elterjedt hírek sze-
rint olyan hírek érkeztek Keletafrikából, hogy
a szudáni és az abesszin határon, valamint az
angol Szomáli föld határán, angol tisztek ve-
zetésével gyarmati katonák lépték át a határt
és a legfontosabb stratégiai pontokat megszá-
lították. E csapatok a határ közelében lévő fon-
tosabb utak mentén tanyáznak. Tekintve,
hogy a hirt más oldalról még nem erősítették
meg, fenntartással kell azt fogadni.

Viszont természetes az is, hogy még az adó-
hivatal sem fogadhatja el érvként, ha majd
az Ön adófizetési kötelezettségeinek be nem
tartásáról eshetik szó, illetve dobszó, hogy
az Ön üzleti romlásánál, — ha külföldi áruval
dolgozott, — lényegében véve az az ugyneve-
zett „Turisztikai Hivatal” az oka. Ugyancsak
tulzás volna „szankcióként” fogni fel az új
illetéket úgy a polgári, mint a gazdasági élet-

tel szemben: sajnos, a CFR a megmondhatója,
hogy minden különösebb új illeték nélkül is,
egyre kevesebb azoknak száma, akik még tud-
ják fizetni a belföldi viteldíjakat is, s ha nem
járhat autobuszon sem, hát jár, ha muszáj,
gyalog. Ime, ez is turisztika. S lényegesen ol-
csóbb, mint a Turisztikai Hivatalé. Más kér-
dés azonban, hogy meddig jutunk — előre,
vagy hátra, — vele?

Olaszország békülékeny szándékkal vizsgálja át a 13-as bizottság felhívását

Genfi jelentés szerint Flandin francia külügyminiszter által kidolgozott felszólítás, amelyet a 13-as bizottság délutáni ülésén elfogadott és Rómába, valamint Addisz Abebába táviratozott, a következőképpen hangzik:

A 13-as bizottság a népszövetségi tanács december 19-iki határozatában kapott megbízás alapján felhívást intéz a két hadban álló félhez, hogy nyomban kezdjék meg a tárgyalásokat a Népszövetség keretén belül és az alapokmány szellemében az ellenségeskedések azonnali beszüntetése és a béke végleges helyreállítása céljából. A 13-as bizottság március 10-iki ülésén veszi tudomásul a két kormányának ebben a kérdésben adandó válaszát.

A tizenháromas bizottság üléséről még a következőket jelentik: Az ülésen Lopez Olivan spanyol delegátus elnökölt. Elsőnek Flandin szólalt fel, aki betérjesztette határozati javaslatát, amely szerint az ellenségeskedő feleket a hadiállapot beszüntetésére szólítja fel. Flandin hangsúlyozta, hogy

a tizenháromas bizottság felhívása a legcsekélyebb csorbát sem ejti Mussolini tekintélyén, különösen nem a legutóbbi olasz győzelmek után.

Kifejtette, hogy ha a két hadviselő fél meg is szíveli a bizottság felhívását, akkor is még igen sok fontos kérdés vár elintézésre. Végül Flandin kérte a bizottság tagjait, hogy járuljanak hozzá a javaslathoz, amely végső erőfeszítést jelent a népszövetségi gondolatok érvényrejuttatásának. Ezután Potemkin szovjetdelegátus emelkedett szólásra és elfogadta a javaslatot. Tarai török kiküldött kérdéseire Flandin kijelentette, hogy

a felhívás nem csak az ellenségeskedések megszüntetésére, hanem a béktörő tárgyalások lehető legrövidebb időn belül való megkezdésére is vonatkozik.

A javaslatot ezután a bizottság egyhangúlag elfogadta.

Angliát súlyos felelősség terheli

A francia sajtó súlyos következményekkel járónak látja, hogy a népszövetségi tagállamok köolajszállító tagjai, Venezuela kivételével, közölték Edennel, hogy hajlandók a köolajszankcióhoz hozzájárulni. Az Intransigeant szerint Angliát súlyos felelősség terheli, amiért nyíltan a köolajszankció mellett foglalt állást, de Franciaországnak nehéz lesz őt nem követnie.

A Paris Soir római értesülése szerint Chamberun gróf római francia nagykövét és Suvich olasz külügyi államtitkár ma délelőtti megbeszélése során olasz részről közölték, hogy Olaszország a lehető legbékülékenyebb szándékkal vizsgálja át

a tizenháromas bizottság felhívását, annak elfogadásáról azonban olasz részről csak akkor lehet szó, ha a békitörő tárgyalások tartama alatt a megtörőbizottság üléseit felfüggesztik és semmiféle fenyegetést és fenntartást nem alkalmaznak.

Genfi jelentés szerint a Népszövetség 18-as bizottsága tegnapi ülésének a lefolyása nagy meglepetést keltett diplomáciai körökben. Legtöbben még csak nem is sejtették, hogy Flandin és Eden ilyen javaslattal fognak előállni. Ugy tudják, hogy Flandin a déli órákban jutott csak elhatározására, miután Edentől értesült arról, hogy ő milyen álláspontokra helyezkedik a köolajtilalom ügyében. Angol részről még az ülés előtt hangoztatták, hogy Eden nem kívánja megragadni az alkalmat a közvetítésre, hanem mindenképp előtérbe tájékozódni fog a többi delegátus állásfoglalásáról. Annál nagyobb meglepetést keltett Eden bejelentése, hogy az angol kormány a köolajzárlat alkalmazását kívánja, mert azt hitték, hogy az angol kormány tagjai között nincs meg a teljes egyetértés ebben a kérdésben.

A 18-as bizottság délutáni ülésére Eden lord, angol külügyminiszter egy óras késéssel érkezett meg. Ez alatt ugyanis távbeszélőn összeköttetésbe lépett kormányával, hogy megtudja, vajon milyen feltételek mellett járulhat hozzá Flandin francia külügyminiszternek a 13-as bizottság összehívását célzó indítványához. A feltételek a következők voltak:

1. A béketárgyalásokat Genfben kell folytatni.
2. A béketárgyalások alapján az 5-ös bizottság jelentését kell venni.
3. A békefeltételek megállapításánál figyelmen kívül kell hagyni a jelenlegi katonai helyzetet.

Római jelentés szerint a szankciók megszorítása esetén Olaszország válaszként meg fogja tenni a szükségesnek látszó intézkedéseket. Tekintetbe véve a hatalmas olasz győzelmeket, az olasz kormány nem látja most már szükségesnek, hogy béketárgyalásokat indítson, de ha más oldalról erre felkérik, úgy ettől nem zárkózna el. Mussolini ma már nem elégszik meg azoknak a feltételeknek a teljesítésével, amelyek mellett két hónappal ezelőtt békét kötött volna. A hadvezetőség köréből érkezett jelentések szerint

az esős évszak beállta sem fogja megakadályozni az olasz hadsereget a hadműveletek folytatásában.

Ha esetleg arra kerülne a sor, hogy Olaszor-

Erkezett éjjel 1 órakor

Teljesen felbomlott az északi abesszin hadsereg

Éjjel egy órakor a tigréi harcokról érkező jelentések szerint Imru herceg vereségét több napos csata előzte meg. Még mielőtt az abbi abdi csata folyt, az olasz második és negyedik hadtest Axumtól nyugatra támadást intézett az Abire vidék irányában. A második hadtest

Ami sok évezreden át elrejtett igazság volt...

A ptolomeusi világkép sok ezer esztendőn keresztül a renaissance-ig uralkodott, bár már a római birodalom fennállásának utolsó két századában is igazságnak tartották, hogy a föld gömbölyű és a nap körül forog, de az akkori elfogult kor szellemének ellenállásával szemben nem volt szabad nyíltan hirdetni az évezredekken át elfojtott igazságot.

A huszadik század sok szépet, sok jót és roszszat kiteremt a kultúra és a civilizáció javára és kárára, amely az ember szolgálatában áll, de mégsem adta meg a teljes boldogságot és nyugodtságot, sőt minél magasabb fokán állunk a szó szoros értelmében vett kulturának, annál jobban érezzük szenvedéseink keresztül a lét nagy súlyát, amely lassan felőrli az élet taposó malmában az emberi szervezetet és a betegségeknek hosszú sorozatát teremti meg, ugyancsak gyomor-, bél-, vese-, epe- és májbajokat, ideges álmatlanságot, székrekedést és hányásokat.

Az Amerikában felfedezett, ma már világhírű „GASTRO D” sokezer betegnek visszaadta elkopott egészségét, 10–15 éven át tartó gyomor és bélfekélyeket egy rövid kúra teljesen kigyógyított és a szenvedők ma ismét egészséges emberek lettek.

„GASTRO D” kapható Farm. Thoiss, Bucuresti, Calea Victoriei 124. szám alatt, vidékre megrendelhető 130 lei utánvét mellett.

szágot kényszerítene a Népszövetség elhagyására, úgy ezt a tényt a lakosság is a legnagyobb nyugalommal fogja tudomásul venni.

Pesszimista jelentés Anglia helyzetéről

Londonból jelentik, hogy az angol alsóház birodalmi politikai csoportja, amelynek kiküldöttei beutazták Európát, tapasztalataikról jelentést készítettek és azt a kormány elé terjesztették. A jelentés a következőket állapítja meg:

1. Az Európai helyzet rendkívül súlyos, sőt aggasztó.
2. Az olasz—abesszin viszály bebizonyította, hogy az együttes biztonság nem valósítható meg és a Népszövetség nem hatásos eszköze a békének.
3. Az olajzárlat elrendelése a legveszélyesebb következményekkel járhat.
4. Angliának új külpolitikát kell követnie, nem fogadja el az alapokmány jelenlegi értelmezését, főleg a kényszerítő eszközök alkalmazását illetően.
5. A birodalom haderejét a legerősebben növelni kell.

Férfi szövetek

Szabó kollékek

Barsony

kötöttáruházban jók és olcsók. Orfást választék! Legújabb divatszinek!

Piața Avram Iancu 18.

Mussolini, Gömbös és Schuschnigg fontos tanácskozásra készülnek Rómában

Rómából jelentik: Az olasz kormány tagjai ma délelőtt 11 órakor minisztertanácsot tartottak, amelyen Mussolini miniszterelnök bejelentette, hogy Gömbös Gyula, a magyar kormány miniszterelnöke és Kánya Kálmán, a magyar kormány külügyminisztere, valamint Schuschnigg osztrák kancellár és Berger-Waldenegg osztrák külügyminiszter március 18-án három

napi tartózkodásra Rómába érkeznek. Utazásuk célja a római jegyzőkönyvvel kapcsolatos megbeszélések.

Egy másik római távirat megerősíti, hogy az 1934. évi március 14-én kötött szerződés résztvevői a Középeurópát érdeklő fontos megbeszéléseket fognak tartani, amelyeknek célja az 1934-ben megpecsételt barátság megerősítése.

már csak felbomlott abesszin bandák működnek.

A négus nem engedi át a meghódított területeket

Londoni jelentés szerint angol hivatalos körökben cáfolják a Daily Mailnak azt az értesülését, hogy a négus hajlandó volna békét kötni azon az alapon, hogy a meghódított területek az olaszok birtokában maradnak. Eden külügyminiszter hasonlóképpen sem Genfba utazása előtt, sem azután nem kapott ilyen értesítést.

Megdrágult a külföldre való utazás

Új illetékekkel biztosítják az idegenforgalmi hivatal bevételeit

Bucurestiből jelentik: A Monitorul Oficial február 29-én megjelent 50-ik számában kihirdetésre került a turizmus (idegenforgalom) megszervezéséről szóló törvény, amelyet a képviselőház február 24-iki ülésén szavazott meg.

Ez a törvény — amint egyébként már be-terjesztése alkalmával jeleztük — újabb illetékekkel sújtja a lakosságot. Harmadik fejezete ugyanis, amely az országos idegenforgalmi hivatal költségvetéséről szól, előírja a következő bevételeket:

az állam évente legkevesebb 1 millió leiel járul hozzá a hivatal fenntartásához;

minden külföldre szóló utlevél után még külön 500 lei ugynevezett turisztikai illeték fizetendő bélyegben, kollektív utlevelek esetében pedig minden egyes személy után 300 lei;

a csoportos külföldi kirándulásoknál személyenként 200 lei fizetendő, ha a külföldi kirándulás meghaladja a három napot és 100 lei akkor, ha a kirándulás tartama nem haladja meg a három napot;

minden egyes gépkocsi eladásánál is 500 leies turisztikai bélyeget kell ragasztani a számlára;

a szállodai és penzió-számlák összege után 1 százalék fizetendő a turisztikai alapra, de csak azokban a helyiségekben, amelyek nem fűdőhelyek.

A törvény e fejezete említést tesz még olyan jövedelmekről is, amelyeket külön törvényekkel vezetnek be.

A törvény más rendelkezéseit következő számaink egyikében ismertetjük részletesen.

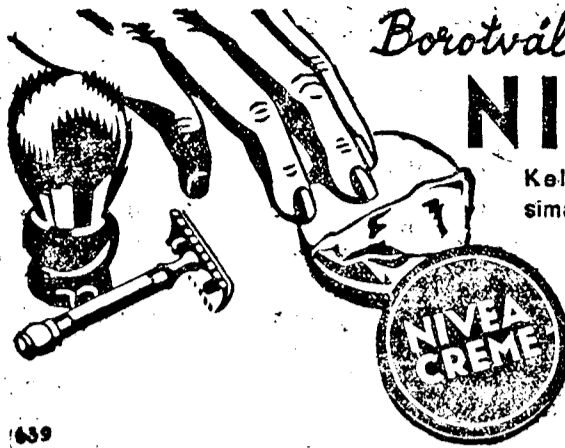
Érdeklődünk az aradi rendőrség utlevél-osztályán az utlevélilleték drágulása ügyében és azt a felvilágosítást kaptuk, hogy Aradra a törvény végrehajtási utasítása még mindeddig nem érkezett meg.

Jogaikat követelik az aradi tanárok

Az ország tanári kara nagyarányu megmozdulást készít elő annak érdekében, hogy törvényben biztosított jogait elismerjék, a jelenlegi fizetéseket felemeljék és az előléptetéseket végrehajtsák. Az aradi középiskolai tanárok dr. Lepa Caius elnökele alatt tartottak gyűlést, amelyen az elnök bejelentette, hogy eddig az aradi tanárok 90 százaléka írásban kötelezte magát arra, hogy szükség esetén nem riad vissza a sztrájk fegyverétől sem.

A gyűlés több felszólalás után határozati javaslatot fogadott el, amelyet a törvényhozó házak elnökeihez juttatnak el. Ebben közlik, hogy az aradi tanári kar a leghatározottabban tiltakozik az ellen, hogy az új költségvetésben ne ismerjék el az előléptetéshez és a fizetés-emeléshez való jogokat. Közli a határozati javaslat azt is, hogy a tanári kar szükség esetén a végletekig elmegy és *készséggel csatlakozik a március 7-ikére és 8-ikára összehívott országos kongresszus ama eselleges határozatához, hogy a tanárok függesszék fel a tanítást.*

Gyűlést tartottak a bucaresti-i tanárok is, akik hasonló határozatot hoztak és úgy döntöttek, hogy kivétel nélkül résztvesznek a március 7-iki és 8-iki országos kongresszuson, amelyen a tanárok további magatartása és esetleg a tanár-sztrájk kihirdetése fölött döntenek.

Borotválkozás előtt

NIVEA-CREME

Kellemesen fogja tapasztalni. Könnyű borotválkozás, sima és finom bőr, repedezések és piros foltok nélkül.

Legjobb szapanozás előtt az arcot vékonyan Nivea-Cremmel bekenni és jól bemasszírozni, vagy már előző este bedörzsölni és a crémet éjszakára, hogy jobban hasson rajtahagyni.

Ismert dolog: Nivea-Creme Euceritet tartalmaz, ezen alapszanak ismert tulajdonságai. Nivea-Creme dobozás tubusban

Hitler békenyilatkozatának visszhangja

Francia-német közeledést sürget a párisi sajtó

A franciák három feltétel teljesítése esetében hisznek az őszinte békeszándékban

Az euópai politika még mindig élénken foglalkozik Hitler német kancellárnak a napokban elmondott, békülékeny hangú nyilatkozatával. A Paris Midi most Bertrand de Jouvenelnek Hitlerrel folytatott beszélgetését ismerteti. Hitler kijelentette, hogy a francia és a német nép között az ősi ellenségeskedésnek semmi értelme sincsen. Amikor de Jouvenel Hitler könyvére, a Mein Kampf-ra utalt, a kancellár hangsúlyozta, hogy amikor ezt a könyvet írta, fogházban ült és a francia csapatok megszállva tartották a Ruhr-vidéket, tehát ellenségnek érezte őket.

A londoni Daily Telegraph értesülése szerint az angol, francia és belga vezérkarok főnökei a jövő hét elején Londoban konferenciára ülnek össze, hogy megbeszéljék azokat az együttes lépéseket, amelyek abban az esetben válnak szükségessé, ha Németország ellen katonai uton kell eljárni. Londonban bizonyosra veszik, hogy Németország rövidesen olyan lépésre szánja el magát, amely a nyugati hatalmak együttes akcióját vonja maga után. Hitler kancellár fent ismertetett nyilatkozatát sem

Londonban, sem Párisban nem tartják őszintének. A franciák három feltétel teljesítése esetében hinnének Hitler őszinte békeszándékában: 1. Németország térjen vissza a Népszövetségbe. 2. Korlátozza fegyverkezését és 3. Vállaljon kötelezettséget, hogy tiszteletben tartja a közép-európai statusquot.

A Temps mai száma vezércikkben követeli, hogy a francia kormány haladéktalanul kezdje meg tárgyalásait Hitlerrel a béke művének megalkotása érdekében. Az Oeuvre hasonló értelemben ír. A lap szerint csak egyetlen ut kínálkozik: elmenni Hitlerhez és személyesen beszélni vele. A franciák elmentek Moszkvába, hogy Stalinnal tárgyaljanak, logikus ezért, hogy Berlinbe is elmenjenek Hitler eszmecserét folytatni.

— Nem lenne sem becsületes, sem észszerű a német felajánkozást agyonhallgatással elintézni vagy pedig arra bizalmatlankodással felelni — írja a lap, amely végül azt követeli, hogy olyan francia államférfiu utazzon Berlinbe, aki tekintélyt jelent és aki iránt a francia nép összessége bizalommal viseltetik.

Titokzatos körülmények között eltűnt Londoból Tihanyi Kálmán,

a világhírű magyar hadieltaláló. — Allítólag Abessziniában dolgozik Marconi szenátorral

Egy esztendővel ezelőtt óriási feltűnést keltett Angliában az a hír, hogy egyik angol katonai kísérleti állomáson a legtükételesebb formában feltalálták az ugynevezett robotrepülőgépet, vagyis

olyan szerkezetet, melynek vezetéséhez nem kell eleven ember.

Bombavető repülőgépbe beszerelnek valami egészen egyszerű szerkezetet, az ugynevezett Alfát és ezt a föld felületéről különleges sugárral irányítják. Alfa éppen olyan pontosan elvégzi a feladatát a magasban, mintha eleven ember, szakképzett pilóta ülne a bombavető kormányánál.

Tihanyi neve igen jól cseng a világ bármely részében. Annak idején az angol haditelepeken próbálták ki a robotgépet, még pedig oly átütő sikerrel, hogy

a találmányt azonnal megváltotta az angol hadügyi kormányzat és kétséget kizá-

róan a mostani hatalmas fegyverkezés keretében fogja felhasználni.

Nagyon természetes, hogy ezeket a dolgokat a világon mindenütt nagy figyelemmel kísérik. Éppen emiatt vetődött fel a közelmúltban a kérdés Angliában: hol van jelenleg Tihanyi Kálmán magyar mérnök?

Tihanyi mérnököt Londonban, illetve Portsmouthban tavaly júniusban látták, azóta nyoma veszett.

Londonban tudni vélik, hogy Tihanyi a múlt év folyamán összekötetésbe került Marconi szenátorral, az olaszok legnagyobb fizikusával, a drótnélküli távirózás feltalálójával, aki, mint tudjuk, bevonult katonának és az abesszini harcúterén teljesít szolgálatot. Angol újságok most arról cikkeznek, hogy Tihanyi Marconi mellé szegődött és a két világhírű ember vállvetve dolgozik a feketék országában.

Zsidó Nőegylet jótékonycélú táncestélye

március 7-én a Bulev. Regina Maria 11. szám alatti helyiségekben.

Korunk hősei

*

Timisoara főleg kisebbségi társadalmi érdeklődésének homlokterében Ungár Adolf dr. sorsa áll. Készséggel adunk helyet az alábbi soroknak, amelynek Tabéry Géza, a kitűnő publicista az írója.

Kitűnő polgári kvalitásai mellett is volt benne valami a szelímedmének kiméletlenségéből, önmagának homlokterébe helyező törekvéseiből. S éppen ezek a jellemvonásai teszik hihetetlené, hogy a timisoarai Vádlott, akinek terhére egy ezerkilencszázötvennyolcban elkövetett emberölést rónak, valóban megcselekedte volna egy cigány lelövését. Ungár Adolf-vágású emberek ily tudattal a lelkiismeretükön nem élhetnek évtizedeken keresztül régi büntetleik színhelyén, nem élhetnek különösen akkor, ha hivatásuk gyakorlása közben a nyers és józan önzés annyira végigkíséri őket, mint ahogyan a timisoarai vádlottat uszályként követte a karakanság.

Mi hinni akarjuk, hogy Ungár Adolf ártatlansága nappal lényesebben fog kivilágítani őre létárgyalásán. De addig is: — mit szól az újságíró, az a magyar nyelven író timisoarai szerkesztő, a kinek súlyos szerepe jutott e vád emeléséhez, mit szól ő a vádlott szavaihoz, amik reája vonatkoznak?

Egylőre két vádlottja van ennek a pernek. Az első vádlott Ungár. A második a szerkesztő ur Timisoarai. Utóbbit Vádlott vádolja, hogy ő juttatta volna vádlottak padlára nemtelen bosszúból indítva. Irtózatos vád ez, nehéz elviseelni. Nehéz volna viselni akkor is, ha az Ungár ellen felsorakoztatott vádpontok bebizonyosodnának, de egyenesen lehetetlen elviseelni akkor, ha Ungár ártatlansága bebizonyul.

A vádolással vádolt újságíró maga is katonáember volt a világháboruban. Sőt ha jól emlékszünk, nagyon is rátartott hősiességére. Kiténtéseiről jól megadalmazt cikksorozatokat hoztak a világhétszázéves-korabeli napl és hetilapok. S az ilyen kiténtéseket annodazumal nem a legbárányibb természetű férfiaknak osztogatták. Kinek kezeihez ne tapadt volna vér, aki ama borzalmas időkben egyenruhát hordott és körülményvel úgy alakultak, hogy kötelességét fegyverrel kellett teljesítenie? Én, te, ő, mindnyájan beszélőzöttünk valamennyire embervérrel. Jó, hogy az egyik Galiciában, a második a Doberdón, a harmadik valahol dél felé. De hát Istenem, egyéni cselekedet, önelhatározáson alapuló vérgöngyölés volt e kényszerűség?

A vádolással vádolt újságíró erkölcsi menthetetlenségéhez nagyban hozzájárul, hogy maga is katona volt.

De van e nagy pörnek egy másik katonája is. Ugy hívják, Capatean. Emlékszem véletlenül erre a korrektt urra, aki önként állott oda a bíróság elé feddhetetlen, emberl és meglindító román nyíltsággal:

— Nem Ungár Adolf, én voltam az, aki lelőttem a fosztogató cigányt.

Valami huszonnégy évvel ezelőtt Oradeán több akkori közös-ezred önkéntes iskolája volt összpontosítva. Itt voltak az aradi harminchármasok is, hamuszürke hajtókát viselő fiúk, közöttük nagyon sok román. Azok soraiban volt Capatean. Jókötésű gyerek, akkoriban azt mondták, hogy stramm. És oktatótisztunk, Triska főhadnagy ur szemé olyan gyönyörűséggel legelte Freiwilliger Capatean a fegyverroportató mozdulatait, ahogyan a jó gazda nézi pompás paripáját. Capateanul állították tisztjeink mintaképünkül. Nemcsak mint kiváló harcost és a legfontosabb társunkat, hanem úgy is mint hajthatatlan egyenes jellemet. Azt hiszem csillaghulláskor mindig Capatean volt a rangelső. Az elfogódás legmélyebb érzésével konstátálom most, hogy ama régi békevévek óta világháború, forradalmakon, nemzeti álmainak beteljesedésén keresztül ez a Capatean embernek ma is rangelső maradt, ha nem is voltak oly számosak, hadi kiténtetése, mint anully mennyiségről a vádolással vádolt újságíróval kapcsolatban írtak egykoron a háborús lapok!

Egyik oldalon ez a Capatean, a másikon néhány cigány és egy újságíró.

Le kell tenni a tollat.

— Nem bírjuk továbbírni ezt a bírlapcikkét.

De Capateanu ur előtt feszesen emeljük te nyeriünket a sapkaszelhez. Tisztelgünk előtte, mert a tisztelet őt nemzeti szakadékokon keresztül is nagyon megilleti.

A kétféle japán nacionalizmus véres összeütközése

Három japán egy londoni kínai vendéglőben beszél a tokiói gyilkosságokról

Londonból jelentik: Az egyik kínai vendéglőben, mint mindennap, ma is együtt ült három japán ismerősöm. Az egyik újságíró, a másik orvos (Londonban a rákgyógyítás új módszerét tanulmányozza), a harmadik nagy exportcég képviselője. Ma, amikor az egész világ a véres tokiói események lázában remeg és öt világrész államférfiai töprengenek a szörnyű politikai gyilkosság és páratlanul merész katonai összeesküvés várható nemzetközi hatásai felett, a három japán époly csendes, époly nyugodt, époly mosolygósan udvarias, mint mindig volt, ahányszor csak összeszetalálkoztunk.

Hogyan értelmezi a japán a politikai gyilkosságokat?

Természetesen ez a megdöbbenő közöny nem más, mint az évszázadok óta minden japánba beidegződött fegyelmelzetség külső álarca. Valójában mind a hárman remegnek a belső izgalomtól, melyet csak növelnek a szórványosan érkező tokiói hírek folytonos ellentmondásai és a jelentésekből kivilágító teljes bizonytalanság. Ezek hárman, lehet, hogy csak azért, mert most itt vannak közöttünk Európában, mert a Nyugattal fűzi őket egybe küldetésnek érzett hivatásuk, hazájuk európai szellemű fejlődésének hívei.

Ha udvariasságuk nem kényszerítene őket bizonyos közlékenységre, legszívesebben egy fölényes mozdulattal intéznék el a világtörténelem egy leghátborzongatóbb és valószínűleg következményeiben legjelentősebb eseményeit.

Ez a fölény azonban korántsem hazájuk politikai tragédiájára vonatkozna, hanem nekem, az európainak járna ki, aki amugysem tudja megérteni a tett mögötti kisértő jelenségeket, indulatokat és áramlatokat. Nehéz is. Hiszen a halálról alkotott fogalmak különbözősége Japánban a politikai gyilkosságnak is a mienktől teljesen eltérő értelmezést ad. A japán történelem legendás hősei között nagyszámban szerepelnek politikai gyilkosok. A japánok nem a tettet és annak külső formáit itélik meg, hanem a tett mögött rejlő szándék a kizárólagos erkölcsi kritérium. Így érthető, hogy negyven év alatt tíz nagy politikai gyilkosság történt Japánban. 1921. óta négy miniszterelnököt, három más kiváló államférfit, egy nagyiparost és egy tábornokot öltek meg a különböző pártárgyalatokhoz tartozó összeesküvők és különösen az ország szemefényét jelentő fiatal tisztiek között a politikai gyilkosságnak, úgy mondhatnók, már szentesített hagyományá van.

A tisztikari és az isteni eredetű császár

Mindezek a merényletek — így a most ki-robbant többszörös gyilkosság is — voltaképpen a keleti és nyugati szellem összeütközéséből származnak. A japánok külsőleg átvették, sőt tökéletesítették az európai haladás politikai, kulturális és technikai vívmányait, de csak nagyon kevesen vannak közöttük, akik bensőleg is hozzáhozonultak a megváltozott japán élet külső formáihoz. A japán tisztikar, bár ijeszítő tökéletességgel kezeli a legmodernebb gépfegyvereket, a tankoknak és harci repülőgépeknek bámulatraméltóan avatott mestere, gondolatvilágában teljesen a múlt századokban él. A tisztikar fiatal tagjai javarészt a vidéki földbirtokososztályból származnak és voltaképpen idegenként, sőt ellenségként élnek a modern nagyvárosok felhőkarcólói között. Az alkotmányosságot, különösen a parlamentarizmust, mely három év múlva ünnepelehetné félévszázados jubileumát Japánban, gyűlölik, mer tuggy érzik, hogy beférkő-

zött az uralkodó és a hadsereg közé. Az évezredes japán történelmi hagyomány szerint a mikádó önmagában az állam megtestesülése és hatalma nemcsak isteni eredetű, hanem az uralkodó egyenesen az Istentől származik. Bűnös eretnkség tehát a demokrácia Nyugatról átpalántált formáival megsérteni a császár isteni felségét.

„A kapitalista, bürokrata és politizáló klikk“

A világháború után különböző pénzügyi botrányok és a tisztikar felfogásának homlokegyenest ellentmondó politikai lépések aktívabbá tették a parlamentáris kormányzással szemben következő ekkeseredést. A tisztikar ekkeseredését növelte az a tény, hogy olyan személyiségek, akik származásuk, hivatásuk és multjuk alapján tulajdonképpen hozzájuk tartoznának, ugyancsak az új áramlatok szolgálatába szegődtek.

A japán politikának ezt a szent örögét valószínűleg csak isteni származása mentette meg a gyilkosok golyójától, viszont Okada tengernagy, a miniszterelnök, gróf Saito az előde még az orosz-japán háborúból eredő történelmi szerepük következtében tulajdonképpen arra lettek volna hivatva, hogy a tisztikar törekvéseinek előharcosai, védelmezői legyenek, e helyett

a gyűlölt alkotmányosság gondolatvilágát képviselték.

Takahasi pénzügyminiszter, ez a kilenvenesztendő nagy államférfi pedig a nemesség szemében megvetésre méltó parvenünek számított. Bár az állami kiadások ötvenöt százalékát veszi igénybe a maga számára a japán hadsereg, Takahasi aránylag igen szerény megtakarítási rendszabályait is a hadsereg ellen intrifikáló klikk üzletemeinek bélyegezték.

A kétféle japán nacionalizmus

Ezen a ponton kerül kapcsolatba Japán belső áramlatainak véres vetélkedése a világ nagy problémáival. A meggyilkolt államférfiak is izig-vérig nacionalisták voltak. Ők is minden idegen befolyás kiküszöbölésére törekedtek Ázsiában, ők is a Távol-Keleten való japán egyeduralmat tekintették végcéljuknak, — de legalább is időlegesen — a békét szolgálták.

A most lezajlott választás, mely megerősítette a kormány többségét és a hadsereg gondolatvilágát képviselő fascista pártoknak vereségét hozta, sietette a döntés kierőszakolását. A japán lélekben egymás mellett megférő hideg számítás és minden áldozatra kész vak rajongás mozzanata a már rég kisértő gondolatokat valóra váltó összeesküvőket, akik, amikor durván és kegyetlenül nyolevanesztendő aggastyánokat rántottak ki ágyaikból és pusztítottak el, nem gyilkosoknak érezték magukat, hanem az eszme hőseinek. A japán multból kivirágzó japán jövőért gyilkoltak, hogy kiirtsák „a satnya és becstelen“ jelent. Beszegődtek a regékben felmagasztosított politikai gyilkosok sorába s a hosszú sorban nem ők lesznek az utolsók.

Japán ismerőseim másképp mondták el mindent. Óvatosabban, körülményesebben, hosszú magyarázó körmondatokba burkolva a tényeket. Látszott rajtuk, hogy voltaképpen fái nekik az a két óra, amelyet reám vesztegettek. Hiányzik majd napi munkájukból, melyet ilyen „epizódok“ tulajdonképpen nem zavarhatnának meg és azonkívül úgy érzik, hiába magyaráztak. Mi európaiak mindezt ugysem értjük meg. Talán nekik van igazuk.

**A Zsidó Nemzeti Szövetség
ma esti dienstjén**

az előadók:

Bergmann Pál, Timisoara és
Elein Mózes, Arad. 1071

Fizessen elő

az „Aradi Közlöny“-re!

MA este

NELLY ALPERERA előadó-estje az **OLIMPIA-klubban**

HOLNAP

este

Izgalmas tárgyalás után

Börtönbüntetésre ítélték az Aradon
leleplezett selyemcsempészség tetteseit

A selyemcsempész bucaresti-i kereskedők a törvényszék előtt — Bucaresti-i egyetemi tanár a védői asztalnál — Vita az utas és csempész fogalmának tisztázása körül

Nagy érdeklődés közepette folytatta kedden az aradi törvényszék első szekciójának Popescu—Stroescu-tanácsa a selyemcsempészséssel vádolt két bucaresti-i kereskedő, Grosz Izidor és Sternberg Strul bűnperének tárgyalását. Mint már megírtuk, a két kereskedőt az aradi állomáson tartóztatták le és 170 kilogramm selymet találtak náluk. Kiderült, hogy a hatóságok már régen tudtak a készülő csempészségről, sőt Alexandrescu curtici-i vámfőnök felsőbb utasításra szívesen elfogadott az egyik kereskedőtől 40 ezer lei megvesztegetést. Különös érdekességet kölcsönzött a mai tárgyalásnak az a körülmény, hogy a védői asztalnál Merlescu bucaresti-i egyetemi tanár, az ország egyik legnevesebb vámszakértője foglalt helyet, dr. Raicu Aurel és a Goro-iroda képviselőiben megjelent dr. Barna Zoltán védők mellett.

A mai tárgyaláson kihallgatták Deutsch Ernőt, aki a készülő csempészséget a hatóságok tudomására hozta. Deutsch kijelentette, hogy Grosz, akit hosszabb idő óta ismer, közölte vele, hogy

ma két üzlet kínálkozik az országban, nagy kereseti lehetőségekkel: a hazárdklub létesítése és a csempészség.

A kereskedő megkérdezte, rendelkezik-e megfelelő összeköttetésekkel ahhoz, hogy csempészségi tervét elősegítse és anyagi jutalmat helyeztél kilátásba. Deutsch a beszélgetést közölte Stanescu Petre bucaresti-i sziguranca-komisszárral, aki viszont a vámlátóságoknak tett jelentést. Így került az ügy Gheorghiu helyettes vámvézerigazgató elé és táviratilag Bucarestbe rendelték Alexandrescu curtici-i vámfőnököt, akinek bevonásával megbeszélés folyt le. Ezen tervet készítettek a csempészség leleplezésére és a vámfőnök utasítást kapott arra nézve, fogadja el a Grosz által felkínálható megvesztegetési díjat. Együtt utazott Curticira, majd jött Aradra Grosszal és Sternberggel és Alexandrescu megkapta a 40 ezer leit, majd megtörtént a csempészség ismeretes leleplezése. A volt Városi-étterem egyik pincére tett ezután vallomást és elmondotta, hogy látta, amikor Grosz az étteremben ülve, Alexandrescu, Deutsch és Sternberg társaságában,

az asztal alatt számolt egy köteg 500 leles bankjegyet, majd átadta a pénzt a vámfőnöknek.

Grosz tagadja és azt állítja, hogy a saját pénzét számolta, mert a 40 ezer leit, amelyet Deutchtól kapott a vámfőnöknek való továbbítás céljából, külön csomagban őrizte és számolatlanul adta át. Ezután Stanescu bucaresti-i komisszár ismertette az ügyet, majd Gheorghiu helyettes vámvézerigazgató tett vallomást. Ennek folyamán elmondotta, hogy Sternberg, amikor észrevette, hogy tettenérték,

Lemondott a japán
legfőbb haditanács

Tokióból jelentik: Hayashi volt hadügyminiszter ma közölte Kawashima hadügyminiszterrel, hogy a legfőbb haditanács lemondott. A tanács tagjai: Hayashi, Araki, Mazaki, Abe, Nishi, Terauchi és Uyeda tábornokok voltak. A lemondást a bizottság tagjai azzal indokolták, hogy véleményük szerint őket terheli a felelősség a múlt heti lázadásért.

lenyelte a selymet tartalmazó kosarak teladóvevényét.

Barna dr. megkérdi a tanút, vajon a vámhatóságok segítségével nélkül megtörténhetett volna-e a csempészség. A vámvézerigazgató válaszában kijelenti, hogy

az aradmegyei határ csempészségi szempontból egyike a legfontosabbnak,

majd leszögezi, hogy csak azért nyújtottak segítséget, mert Grosz amugy is csempésznit akart és meg akarták könnyíteni a leleplezést. Raicu dr. megkérdezi, mi a vámtisztviselők kötelessége a szabályok szerint a határnál, erre Gheorghiu vezérigazgató újra a csempészsékek leleplezésének fontosságát hangoztatja, majd megállapítja, hogy nem lehet egy elbíráltásban részesíteni az utast és a hivatasos csempészt.

Raicu dr.: Miből állapítják meg, melyik az utas és melyik a csempész?

Gheorghiu: A csempészt a viselkedése árulja el.

Felolvassák ezután a kihágási jegyzőkönyvet, amely szerint 412 ezer lei bírságot róttak ki, majd egyes vallomásokat ismertettek még. Gutunoi ügyész vádbeszédében ismerteti az esetet, majd csempészség és megvesztegetés címen emel vádat Grosz és Sternberg ellen, akiknek példás megbüntetését kéri, annál inkább, mert Aradmegyében az utóbbi időben

njra növekedett a csempészségek száma. Merlescu védő tartja meg ezután közel kétórás beszédét. Kijelenti, hogy paradox helyzet állott elő ebben az ügyben, mert addig, amíg a hatóságok kötelessége az lett volna, hogy megakadályozzanak egy csempészséget, itt minden megtörtént annak érdekében, hogy — azt elősegítsék. Ugyyszólván a hatóságok és vámközegek felügyelete alatt ment végbe a csempészség.

Raicu Aurel dr. védőbeszédében ezután hivatkozott arra, hogy Sternberg az első perctől kezdve beismerő vallomást tett, hogy a curtici-i határállomáson odaadta a selymet tartalmazó kosarak kulcsait a vámközégeknek és nem az ő hibája, hogy a tisztviselők nem tették eleget a törvényes előírásoknak. Leszögezi, hogy védencének a megvesztegetés ügyéhez semmi köze sincsen és szintén felmentést kér. Hasonló értelemben beszélt Barna dr.

Több mint egy óras tanácskozás után a törvényszék kihirdette ítéletét, amelyben

Groszt csempészség és megvesztegetés vétségéért hat havi börtönre és három havi, tíz napi elzárásra átváltoztatható 5000 leles pénzbüntetésre, Sternberget pedig csempészségért három havi és 12 napi fogházra ítélte, amit azonban a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vett.

Megállapította a törvényszék, hogy a bíróság bebizonyítottan vette a vádlottak bűnös intencióit és nem változtatott ezen a vámközégek szűrteltségére sem. Grosz nagykorú, felelős tetteiért és jogában állott elhatározni, akar-e csempésznit, vagy sem. Beugratás nem történt és a bíróság azt sem látta bebizonyítottan, hogy Deutsch agent provocateur lett volna. A bíróság azonban enyhe büntetést adott, mert tekintetbe vette a vámközégek megállapítható tulbuzgóságát ebben az ügyben. A védelem az ítélet ellen fellebbezést jelentett be, majd Barna dr. kérte a néhány héttel ezelőtt letétbe helyezett 400 ezer leles kaució visszatartását, amit a törvényszék elutasított.

Megnyílt! **SANDOR** cipőáruház Megnyílt!
Ia. minőség! Olcsó árak! Bul. Rogele Ferdinand No. 11. (Goldhaus-cég mellett.) Figyelmes kiszolgálás

A Miki-egér-filmek szerzője

Walt Disney, mint érdemtelen,
nem fogadta el a becsületrendet

— Elárulta, hogy a rajzfilm feltalálója egy nyomorgó francia aggastyán —

Párisból jelentik: A francia közoktatásiügyi kormány előterjesztésére a köztársaság elnöke tudvalevőleg

a becsületrend lovagkeresztjével tüntette ki Walt Disneyt,

a világhírű filmrajzolóművészt, a Miki-egér-filmek szerzőjét, aki Hollywoodban él. Az ottani francia főkonzul elvitte a kitüntetését a művésznek s egyben a francia nép és a kormány nevében szerencsekívánatait fejezte ki neki.

Walt Disney meghatottan köszönte meg a kitüntetését, de kijelentette, hogy

az tulajdonképpen nem neki jár, hanem Emil Cohl francia művésznek.

Cohl a feltalálója a filrajz-sorozatoknak, nélküle nem jutott volna a Miki egér gondolatára, egyben felhívta a francia főkonzul figyelmét arra, hogy zseniális honfitársa nagyon szegény ember, valósággal inségben él Párisban.

A hollywoodi francia főkonzul sietett ezt jelenteni Párisba a szépművészetek minisztériumának, ahol

senkinek sem volt sejtelve Emil Cohl rajzolóművész létezéséről.

A minisztérium rendőrügynökök útján felkutatva: Páris egyik messze külvárosában egy bérkaszánya legfelsőbb emeletének szegé-

nyes szobájában akadtak rá. Emil Cohl 82 éves.

a város szegényalapjából havonta 100 frank kegydíjat huz,

mert teljesen keresetképtelen. A minisztérium megállapította, hogy csakugyan ő a filmrajz-sorozat feltalálója, de nem volt gyakorlati érzéke a találmány értékesítéséhez. A kormány úgy határozott, hogy Emil Cohl élete fogytáig olyan összeget fog huzni az államtól, amelyből gondtalanul élhet.

CORSO 5, 7 $\frac{1}{2}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órákor

Az élet hajótöröttei.

Nagyszabású életkép. Főszereplői:

Kay Francis, George Brent

SELECT 5, 7 $\frac{1}{2}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órákor Utóljára!

Nászéjszaka

Anna Sten, Gary Cooper.

URANIA 5, 7 $\frac{1}{2}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órákor Premier!

Jean Harlow, William Powell, Franchot Tone pompás tünemény

Vigyázz, ha jön a szerelem!

Tánc! Ének! Szerelem! Látványosság!

Jön: Hazaáruló.

Főszerepben: Nagy Kató.

Jön: POMPEJI UTOLSÓ NAPJAI

— ZÜRICH ZARLAT: Páris 20.20 és két-nyolcad, London 15.10, Newyork 302 és fél, Milánó 24.25, Amszterdam 207.90, Berlin 122.95, Prága 12.68, Varsó 57.72 és fél, Bucuresti 250, Belgrád 700.

— A heidelbergi egyetem visszavonta az angol egyetemnek küldött meghívókat. Londomból jelentik: Mint ismeretes, az angol egyetem arra az álláspontra helyezkedtek, hogy nem vesznek részt a heidelbergi egyetem 550 éves jubileumán, ezzel is tiltakozni óhajtván a nemzeti szociálisták ellen. A heidelbergi egyetem most visszavonta az angol egyetem számára küldött meghívókat.

— Elisabeth Bergnert megoperálták. London: Elisabeth Bergnert vakbélgyulladására miatt megoperálták. A világhírű művész nő állapota ki-elégítő.

— Felfedezők útján a Kölcsey Életiskolában. Ma, szerdán délután a Kölcsey Életiskola előadás-sorozatának egyik legkiemelkedőbb eseménye lesz Czédly Károly dr. előadása, aki alapos gazdasági és földrajzi ismereteit egy ragyogó és élvezetes előadás keretében csillogtatja meg a hallgatóság előtt. Az előadó stílusos tollforgatója az aradi szépirodalomnak, könnyed, szórakoztató és mindig érdekes előadásával egy óra alatt kalandos utazások színes sorozatát teszi meg a hallgatóságával. Az ősemlék első kirándulástól, melyet vadász zsákmánya után tett, a népvándorlások, kereszties hadak és felfedező utazások végtelen sorozata útján sikerült az embernek behálózni és meghódítani a földgömböt. Czédly Károly tudományos felkészültsége előadási módjának közvetlensége frissessége garancia arra, hogy a „Felfedezők útján” című előadás érdekességben és tartalmi gazdagságban egyike lesz a szezon legsikerültebb tudományos előadásainak. Az előadás délután 6 órakor kezdődik. Belépés díjtalan.

— Iritz Frigyes rovinei tőrtéri kereskedő vasárnap délután 78 éves korában váratlanul elhunyt. Néhány nap előtt betegedett meg könnyűnek látszó influenza-ban. Az elgyöngült szervezete a magas lázt nem bírta el, szivgyöngeség lépett fel és vasárnap délután rövid agónia után kiszenvetett. Halála osztatlan részvételt keltett. Rovine kereskedőtársadalma az elhunytban egy régi puritán vezetőtagját veszítette el, aki általános tiszteleinek és szeretetnek örvendett. Néhány év előtt ünneplte tiszteletének 50 éves fennállását, mikor is tisztelői meleg ünneplésben részesítették. Éveken át elnöke volt a Chevra Kadissanak, hol általános elismerés mellett nagy buzgalommal vezette az ügyeket. Özvegye, Mairovitz Jankán kívül fivére Iritz Ármán és kiterjedt rokonsága gyászolja. Temetése március 3-án délután fél 4 órakor folyt le általános részvét mellett.

— A radnai róm. kath. dalkör március 1-én megismételte az „En és a kisöcsém” című zenés vigjátékot hatalmas közönség jelenlétében. A darab sikerének előmozdításában nagy buzgalommal tevékenykedett Zalay János egyetemi ellenőr. A délutáni előadás után, este fél 9 órai kezdettel 70 személyes bankett volt a szereplők és dalárdisták tiszteletére.

— A szenvedő, beteg nőket reggel éhgyomorra egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz 2-3 óra alatt könnyű, laev hétküriül-léshez segíti és ezáltal igen sok esetben rendkívül jótékony hatással van a beteg szervekre. Az orvosok ajánlják.

— Könyvtárát egészítse ki Kerpelnél

— A Kölcsey Egyesület ötödik irodalmi előadása vasárnap a Kulturpalotában gazdag tartalma, tudománya, irodalom és zeneművészet szerepel a műsoron. Szóts Didák minorita hittanár bevezető előadásának tudományos tétele: „Államférfiak lelki világa”. Berthe Nándor dr. Berzsényi Dániel halálának százéves fordulóján a nagy óda-költőt fogja méltatni. Utána tehetségszolgálat lesz: Kabdebó Marianne Chopin és Brahms zenéjével fog először nagy nyilvánosság előtt szerepelni. S. Schmidt Lonci a 45 éves „Nagymama” vigjáték szépségeiről cseveg és utána az előadás zárószámaként újra ifjú művésztelenség fog szerepelni. Székely Eva Kacsóh Pongrácz, Dienzl Oszkár és Bródy Miklós magyar dalszerzeményeiből fog énekelni kitűnő mestere, Fetter Irén zongorakíséretével. Beleplijegy a vasárnapi előadásra a tagigazolvány, mely előre a Sándor könyvkereskedésben is kiváltható.

— Megalakult a WIZO leánytagozata. Ma délután 7 órakor tartotta meg a Wizo leánytagozata alakuló közgyűlését. Az aradi hat év óta tartó ifjuság zsidó kulturmunka iránt az aradi zsidó ifjuság már régen érdeklődéssel viseltetik. Láto-gatja a keddi kulturdélutánokat, érdeklődik az ott propagált eszmék és irodalmi művek iránt. Mai napon nagy számmal beiratkoztak a Wizo tagjainak sorába és ezután, mint a Wizo altagozata fog-nak tovább működni.

— Öngyilkosság Pecican. Ma délelőtt Tiszol István, 17 éves pecicai béresgyerek munkaadójának a község határában lévő tanyáján felakasztotta magát. Mire tettét észrevették, már halott volt. Az öngyilkosság okát nem ismerik. Az ügyben megindult a vizsgálat.

SOHA MEG ILYEN HATALMAS ÉRDEKLŐDÉS nem nyilvánult meg városunk közönségének minden rétegében, mint amilyen most van a hosszú idő óta itt tartozkodó Miss Elisabeth, az ország leghíresebb grafológusnő személye iránt. Ezen szimpatikus, megnyerő modoru, igen nagy emberismeret-séggel rendelkező intelligens hölgy, itt léte óta nagyon sok embertársának szolgált már értékes és hasznos tanácsokkal, sorsukra vonatkozólag. A mindenben találó konsultálásaival, melyet tudományos alapon végez, mint mindenhol — úgy nálunk is igen nagy népszerűségnek örvend. Ennek tudható be az, hogy a Lazar ucca 10. sz. alatti szalonját nap-nap után, ma is tömegesen keresik a legelőkelőbb körökből is. Ennél nem kell nagyobb elismerés.

— Férfi szövetosztályt létesített az aradi Bársony-cég. Arad. A város egyik legelőkelőbb kö-tött-szövött áruháza, az Avram Iancu téren levő Bársony-féle cég az elmúlt napokban jelentősen megnagyobbította üzletét, amennyiben férfi szövet-osztályt létesített. A cégtulajdonosoknak sikerült megállapodást létesíteni több nagy gyárral, amelyek kitűnő készítményeit a legolcsóbb áron hozzák forgalomba. Bizonyos, hogy az újítás általános örömet fog kelteni a vásárló közönség körében, amelynek ezentul alkalma nyílik arra, hogy a mostani súlyos gazdasági viszonyok mellett a legjobb szöveteket és szabókellékeket is minimális áron szerezhesse be.

— Ma az alanti gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:

VOJTEK: Bulevardul Regina Maria.
DANCIU: Piata Mihai Viteazul
BERNAT: Lángá Gará (vasutállomásnál)
BERGER: Calea Saguna.

KÉTFÉLE SORSJÁTÉK VAN: AZ EGYIK AZOK SZÁMÁRA, AKIK SOKAT AKARNAK NYERNI; A MÁSIK AZOKNAK, AKIK KEVESEBT AKARNAK KOCKÁZTATNI A ROMÁN ÁLLAMI SORSJÁTÉK minden igénynek megfelel

A román sorsjegy ára mérsékelt, de amellett azt a lehetőséget nyújtja, hogy egy negyed sorsjeggyel egy milliót nyerhessen!

A nyeremények elosztása igen érdekes. Megadja a lehetőséget, hogy sokáig játszon és kivárhassa a nagy nyereményeket nagy költség nélkül.

Egész sorsjegy ára . 800.- lei

Negyed sorsjegy ára 200.- lei

200 LEIVEL NYERHET EGY MILLIÓT
a havonkénti húzásokon

Az 1. oszt. húzása március 15-én
Vásároljon sorsjegyeket idejében.

Nagy érdeklődés

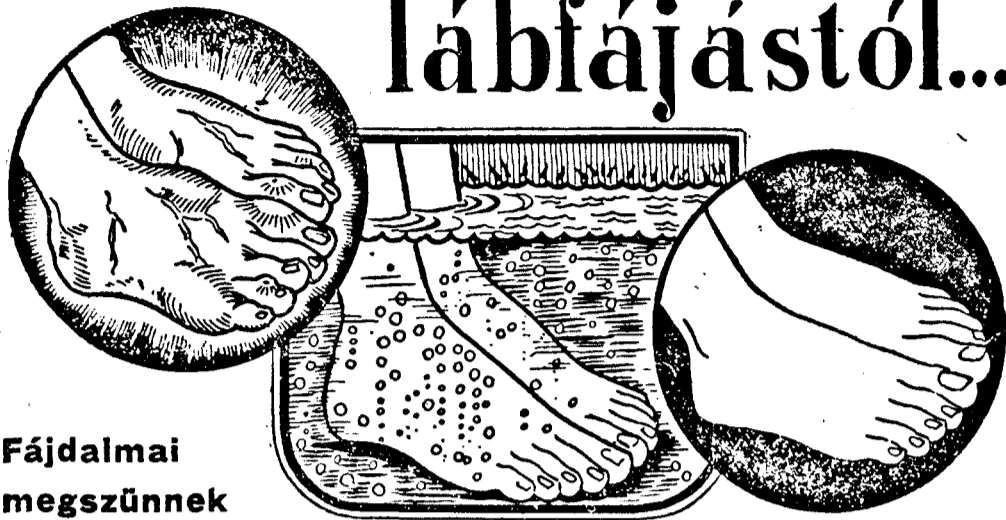
a Zsidó Nőegylet március 7-iki tánc-estélye iránt

Egyre fokozódó érdeklődés nyilvánul meg az idei szezon egyik legkimagaslóbb társadalmi eseménye a Zsidó Nőegylet bálja iránt. Arad uri társadalmának időszerű beszédtemája ez a bál, amely elé lázas izgalommal tekintenek. Ami a bál sikerét és hangulatát emelheti, az agilis rendezőség mind igénybeveszi, igen sok életrevaló ötlet, hangulat-növelő meglepetés járul hozzá, hogy a Zsidó Nőegylet bálja a szezon legnívósabb és lehangulatosabb mulatsága legyen. A tombola egyik főeseménye lesz a bálnak, amennyiben értékesnél-értékesebb nyereménytárgyak kerülnek kiosztásra a szerencsés nyerők között. A bál előkészületei előre biztosítják, hogy a közönség a lehető legkellemesebben szórakozik majd. A rendezőség kéri mind-azokat, akik tombolatárgyakat akarnak adományozni, hogy ezeket sziveskedjenek Mairovitz Emilnéhez, Dragalina-ut 10. szám alá eljuttatni.

— Megjelent a Korunk márciusi száma. Az utódállamok legelterjedtebb és legolvasottabb társadalmatudomány és szépirodalmi szemléje, a Korunk márciusi száma rendkívül gazdag tartalommal jelent meg. Előfizetni óhajtóknak ingyen küld mutatványszámot a Korunk kiadóhivatala, Cluj, Str. Gen. Dragalina 31.

— A Svábhegyi szanatórium Európa legszebb, legelőkelőbb gyógy szállója és orvosilag legelőkeltebben felszerelt subalpin diétás gyógyintézete. Klinikai kivizsgálás, gondos orvosi gyógykezelés, polgári árak. A Svábhegyi Szanatórium hízaló és fogyaszto diéták terén különleges eredményekkel dicsekedhetik. A kúra soha nem sablonos. A diéta összeállítása mindig egyéni ízlés szerint történik. Gőzkamra, villanyfürdő, Subagua massage.

Nem szenved többé lábfájástól...

Fájdalmi
megszűnnek

ebben az oxigénes fürdőben

Ha lábai égnek és fájnak, — tyúkszemai, a lábán levő gyulladások és kipirosodott részecskék nyílnak, viszketnek — áztassa be lábait egy Saltrates Rodell-es fürdőbe. Fájdalmi megszűnnek, megkönnyebbül, amint ezek az oxigénes gyógyszerek felszívják a sava-

kat és más mérges anyagokat. Az összes gyulladások, égések, sebek 3 percen belül megszűnnek. Tyúkszemai és bőrkeményedései úgy felpuhulnak, hogy könnyedén eltávolíthatja őket gyökereitől és véglegesen. Próbálja ki ezt a Saltrates Rodell-es lábfürdőt még ma este. Jobban fog aludni, könnyedén fog járni, élvezettel fog táncolni.

SPORT KÖZLÖNY

Teljes üzemmel folytatódnak a bajnokságok

Vasárnap egyes alsóbb csoportokban (szövetségi díj, ifjúsági bajnokság) még csonka fordulókat bonyolítottak le, de vasárnapra már mindenütt teljes gőzzel indul meg a harc a bajnoki pontokért.

A nemzeti bajnokság műsora a következő: Bucurestiben: Unirea-Tricolor—Chinezul. Aradon: Gloria—CAO. Clujon: Victoria—Juventus. Oradeán: Crisana—CFR és Timisoarán: Ripensia—Universitatea.

A kerületi I. osztályu bajnokságban az alábbi a program: Unirea—Hakoah, Olimpia-PTT—Transilvania, SGA—Soimi-CFR, USA—Tricolor, Juventus—CAA.

Másodosztály: Sparta—Slavia, Virtutea—Victoria, Vulturul—Crisana, Titanus—Concordia, Patria—Fortuna, Banatul—Astra.

Szövetségi díj: Tricolor—Olimpia-PTT, Intelegerea—CAA, SGA—Transilvania, Juventus—AMEFA, Gloria—Sparta.

Ifjúsági bajnokság A) csoport: Tricolor—Transilvania, SGA—Juventus, AMEFA—Hakoah. B) csoport: Gloria—Unirea, Intelegerea

—Olimpia-PTT, Astra—CAA, Sparta—Crisana.

A nemzeti bajnokság meccsei közül az Aradon lebonyolításra kerülő Gloria—CAO egyike a legérdekesebbeknek, ugyanis itt a bajnokság jelenlegi két első helyezetteje ütközik meg és a meccs kimenetele esetleg döntő fontosságú lehet a bajnokság végleges állására. A meccs mindenesetre nyílt küzdelmet ígér és a győzelmet bármelyik fél megszerezheti. Bucurestiben az Unirea-Tricolor a favorit, Oradeán pedig a Crisana felé int a győzelem. Timisoarán és Clujon bizonytalan a meccsek kimenetele és az „U” győzelme a Ripensia felett nem menne különösebb meglepetésszámba.

A kerületi elsőosztályban az Unirea, az Olimpia, az SGA, az USA és a CAA a favoritok, de itt is kicsuszhat egy-két meglepetés. A másodosztályu meccsek közül a Sparta—Slavia és a Banatul—Astra meccsek ígértek a legnagyobb küzdelmet. A szövetségi díjban és az ifjúsági bajnokság két csoportjában is hatalmas harc várható a bajnoki pontokért.

Az Ön szerencséje **BANCA ILIESCU** sorsjegye.
Lei 100,000.000.

Eddig kifizetett nyere-
ménye: több mint

Főelárústitók: Arad, Str. Bratianu No. 3. Tel. 154.
Timisoara, Str. Duca No. 2.

1023

Arad visszafoglalta élpozióját a városok versenyében

Vasárnap megindult a nemzeti bajnoki nagyüzem és a nemzeti bajnokságban öt meccs került lebonyolításra. A legnagyobb sikereket az aradi csapatok aratták, miután úgy az AMEFA, mint a Gloria megszerezték mindkét bajnoki pontot és a bajnoki tabellán is felnyomultak; a Gloria a második helyre futott fel, az AMEFA pedig a negyedik helyre került. A városok statisztikájában így Arad került ismét az élre és maga mögé utasította Oradeát, amelyet sorrendben Timisoara, Bucuresti, végül Cluj követ. A városok szerinti sorrend az alábbi:

1. Arad	2 plus 4 = 6
2. Oradea	1 plus 8 = 9
3. Timisoara	5 plus 6 = 11
4. Bucuresti	3 plus 7 plus 10 plus 12 = 16
5. Cluj	9 plus 11 = 20

A CA Cluj nyerte a cluji vívó- versenyeket

Clujról jelentik: Szombaton és vasárnap bonyolították le a CA Cluj törvívó csapat- és junior versenyét, amelyen a rendező egyesület vívói győztek. A Báro Jósika-kupáért folytatott négyes csapatversenyt a CA Cluj Szentmiklósi, Losonczy, Hintz, Hantos összeállítású csapata 9:7 arányban nyerte a Haggibbor ellen, míg a junior-verseny Szentmiklósi sikerét hozta, akit Rados Pál (Haggibbor) követett.

O Dronthjemben (Norvégia) nemzetközi gyorskorcsolyázó versenyt rendeztek, amelyen 500 méteren Engnestangen 43.6 mp.-vel győzött Haradsen (43.9) és Ballangrud (44.1) előtt. 5000 m.-en Stiepl osztrák 8 perc 32.1 mp.-es idővel győzte le a 8 perc 35.4 mp.-t futó világbajnok Ballangrudot.

O A harmadik román sibajnoki számban is Kovács győzött. Románia sibajnokságának harmadik számát, a mülesikló bainokságot, a Brasov melletti Postcvaru hegyen tartották meg. A harmadik bajnoki számban ismét Kovács IAR lett az első, aki kétségtelenül a legjobb siezője az országnak. A mülesiklás távia 300 m. volt, 100 m.-es nivókülönbséggel. Eredmény: 1. Kovács IAR: 1 perc 0: mp. 2. Kovács G. BTE 1 perc 08.5 mp. 3. Binder KSV 1 perc 10.6 mp. 4. Boerescu Prahova 1 perc 12.1 mp.

O A berlini nemzetközi uszóverseny, amelyen a németek mellett dán uszók indultak, főbb eredményei: 100 m. gyors: Fischer 59.9 mp. 200 m. gyors: Fischer 2 perc 20.6 mp. 100 m. hát: Schwartz 1 perc 10.2 mp. 200 m. mell: Balke német 2 perc 46.3 mp. 800 méter: Ahrendt 10 perc 32.2 mp. Német rekord. A német válogatott vízipóló csakata 7:1 (3:0) arányban győzött a stockholmi válogatott ellen.

O Magyarország törvívó csapathajnokságát a HTVK csapata nyerte a RAC és MAC előtt.

O A magyar nemzeti bajnokság vasárnap programja. A magyar nemzeti bajnokságban vasárnap a következő mérkőzések kerülnek lebonyolításra: Ferencváros—Budafok, Budai „11”—Ujpest, Törekvés—Kispest, III. Ker. FC—Bocskai, Attila—Hungária, SBTC—Szeged FC, Phöbus—B. Zugló. A profiligában a legfontosabb mérkőzés a Nemzeti—Somogy meccs.

Az államnak hagyta minden vagyonát az elhunyt bucuresti-i milliárdos

Bucurestiből jelentik: Impozáns részvét közepette kísérték Craioában utolsó útjára Jean Mihail szenátort, az ország egyik leggazdagabb földbirtokosát, akinek vagyonát egy milliárd leire becsülték. Ugyancsak a mai nap folyamán bontották fel Jean Mihail végrendeletét, amelyből kiderül, hogy a milliárdos vagyonát az államnak hagyományozta.

Tizenkét földbirtok szerepel a hagyatékban Dolj-, Ilfov-, Mehedinti-, Teleorman- és Tecuci-megyében, azonkívül egész sor palota Craioában, Bucurestiben és az ország többi városaiban. Az egyes bankokban 30 millió betét, valamint 95 millió lej-értékű értékpapir, valamint fantasztikus értékű ékszerek és aranyérmék fekszenek. A végrendelet előírja, hogy az állam a birtokokat háromhektáros területekre ossza fel és az egyes parcellákat a környékbeli gazdáknak adja el. Azokban a falvakban, amelyek határában a birtokok fekszenek, felsőbb elemiiskolát kell létesítenie az államnak, amelynek gondoskodnia kell arról is, hogy az iskolákban a mezőgazdaság elméleteit tanítsák. Bucuresti közelében vagy Ilfov-megyében gazdasági akadémia létesítését írja elő az örök-hagyó, aki egy millió leit hagyományozott a Román Akadémiának irodalmi vagy tudományos munkásságok jutalmazása céljából. Szülőotthon létesítését is előírja a végrendelet, amely erre a célra tízmillió leit ír elő.

Craiova, Turnu-Severin, Turnu-Magurele városok, valamint Romanati-megye 500—500 ezer leit kaptak és ebből az alábbi ünnepek előtt a szegényeket kell segélyezni. Tecuci város hasonló célra 200 ezer leit kapott, ugyanannyit hagyományozott a milliárdos Tecuci-megyének a kórház kibővítésére. A Casei Bisericii 200 ezer leit kapott a draganestii templom befejezésére. Ezután következnek a személyi hagyományok és érdekes, hogy az örökösök sorában egy Kis Anna nevű magyar nő is szerepel, aki hosszú időn át állott a család szolgálatában és akinek 100 ezer lejt hagyott Mihail szenátor. Ugyanennyit kaptak a jószág-kormányzók is, míg a végrendelet megszerkesztőjének, Mironescu Virgil ügyvédnek szolgálatai jutalmául elengedte 250 ezer leies tartozását. A végrendelet végrehajtóinak: Anghelescu közoktatásügyi miniszternek, Constantinescu mérnöknek és Jakobsohn Jaques uradalmi igazgatóinak munkájukért 100—100 leit hagyott a milliárdos.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A tegnapi megkezdődött román-magyar kereskedelmi tárgyalások érdekes adatai

„Örömmel jöttünk a magyar fővárosba,“ — mondta Gheorghiu, a bucuresi-i delegáció elnöke. — Olaszország ellenretorziós határozata nagy jövedelemhez juttatta a magyar exportőröket

Hétfőn, e hó 2-ikán Budapestre érkezett a Tatarescu-kormány kereskedelmi és pénzügyi bizottsága, hogy újból megkezdje a tárgyalásokat a két ország közötti kereskedelmi és fizetési egyezmény létrehozása érdekében. A bucuresi-i delegációt Gheorghiu kereskedelmi és iparügyi államtitkár vezette, aki Budapestre érkezésekor így nyilatkozott a sajtónak:

— Örömmel jöttem a bizottsággal és remélem, hogy tíz nap alatt befejezzük a teljesen barátságos hangulatban meginduló tárgyalásokat. Remélem, elintézzük az összes függő kérdéseket és tíz nap múlva bizonyára úgy hagyjuk el a magyar fővárost, hogy mindkét állam meglegedetten inhatja alá az új kereskedelmi és fizetési szerződéseket.

A bucuresi-i sajtó értesítése szerint a budapesti tárgyalásokon a román delegáció szóváltotta a Népszövetségnek Olaszország ellen életbe léptetett szankcióját is és rámutatott arra is, hogy az Olaszország által bevezetett ellenszankció következtében Magyarország igen nagy kereskedelmi és pénzügyi előnyökhöz jutott.

— Az olaszországi ellenszankciók életbe léptetése óta árunk közül igen sokat adott át a hadbanálló Itáliának, — mondta a sajtó egyik informátora, — amit a most folyó tárgyalásokon célszerű volna figyelembe venni. Magyarország óriási forgalmat bonyolított le Olaszország felé a tőlünk vásárolt árukkal is; ezeket az árukat a román-magyar kliringben pengőben fizette, azonban ő Olaszországtól sok erős devizát kapott.

— Tudvalevőleg Olaszország ellen-szankcióképpen nálunk is beszüntette a paszuly-vásárlást, amelyből pedig ezelőtt

igen nagy mennyiségeket vltt ki tőlünk. Itália helyett legutóbb a magyarországi vevők vásárolták össze paszulyunkat és tovább exportálták Olaszországba.

— Nálunk éppugy, mint Lengyelországba, — amely szintén csatlakozott a genfi szankciós határozathoz, — nagyon lecsökkent a paszuly ára és így a magyar vevők olcsón jutottak hozzá, de viszont kilencven százalékos nyereséggel adták tovább Olaszországnak. Mázsánkin 120 olasz lírát kaptak az ardeali és regáti paszulyért a magyarországi exportőrök, akik rendszerint ab Trieszt kikötő adták át a nálunk és Lengyelországban vásárolt paszulyt. Igaz ugyan, hogy az árut Magyarországon szakszerűen kezelték, tisztogatták és megszabadították az idegen anyagtól, amelyek egy százalékra csökkentek és így érték el a mázsánkinti 120 lírás árat.

— Árpával és zabbal is igen nagy üzleteket kötöttek a magyarok. Olaszország ellenszankcióképpen lemondott a mi árpánkról és zabunkról és ezt is megvették tőlünk a magyarok, akik eladták Itáliának. A borsószállítás is igen jelentékenyen emelte a magyar exportőrök hasznát, mert mázsánkint 120—130 líráért adták el igen nagy kvantumokat.

A román-magyar kereskedelmi tárgyalásokkal nincs összefüggésben az, hogy Olaszország burgonyaszállítás egyeduralmat (monopoliumot) engedélyezett Magyarország számára, hogy ezáltal keresethez juttassa a török-velel támogató magyar kereskedelmi és pénzügyi köröket. Ugyancsak monopoliumot biztosított Magyarországnak a vaj- és szappan-exportra is. Mostanig szárnyasokban és tojásban óriási forgalmat bonyolított le Magyarország Itáliában, mert hetenként 15 vagon szárnyvast és 50 vagon tojást exportált.

Végül tárgyilagosan közöljük, hogy magyar részről megcáfolták azt a bucuresi-i állítást, mintha a magyar export- és importőrök a tőlünk vásárolt petroléumot továbbadták volna Olaszországnak. A petroléum szankciós áru, tehát a magyarok nem exportálták tovább, de a gabona, a hüvelyes és hasonló cikkek csak ellenretorzió következtében nem kerülhetnek tőlünk közvetlenül Olaszországba, azonban más államnak senki se tiltja meg, hogy ezeket az élelmiszereket Itáliába exportálja.

— A Kereskedelmi Kamarák szenátora interpellált az adóülfizetések beszámítása és az italmérséi illetékek ügyében. A szenátus legutolsó ülésén Comsa Ionel, az ardeali kereskedelmi és iparkamarák választott szenátora, interpelláció formájában tette szóvá azt az igazságtalan helyzetet, amely az adófizetések terén mutatkozik. A kincstár közegei az esedékes adókra végrehajtást vezetnek azok ellen is, akik igazolják, hogy a múltból tulfizetésük van, vagyis nekik van még követelnievalójuk az államtól s a végrehajtást könnyörtelenül foganatosítják még olyan esetekben is, amikor az adózó követelése többet tesz ki mint tartozása. A szenátor arra kérte a pénzügyminisztert, utasítsa közegeit ennek az igazságtalanságnak keresztülvételére, mert az állam minden cselekedetében a törvényesség és jog legfőbb megnyilvánulásának kell kifejeződnie. Ugyancsak interpelláció formájában tette szóvá Comsa szenátor az italmérséi illetékek kivétele körül fennálló visszásságokat és arra kérte a pénzügyminisztert, hogy a fűszerkereskedők a rendes italmérséi illetékeknek csak negyed részét fizessék, vagy pedig a kivétel alapját változtassák meg oly módon, hogy az illetéket ne a házbér, hanem a tényleg forgalomba helyezett italok után számítsák.

Az iparosok országos kongresszusa Bucuresiben

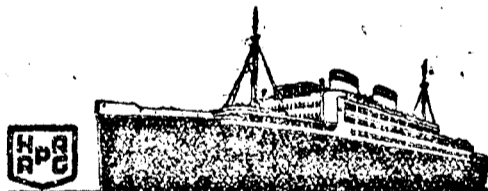
Bucuresiből jelentik: Tegnap fejeződött be Bucuresiben az Iparosok Közös Frontjának országos kongresszusa, amelyen Samoila szenátor elnökölt. A kongresszuson rávilágítottak az iparosság súlyos helyzetére, tiltakoztak a társadalombiztosító pöntárnál uralkodó helyzet ellen és azt követelték, hogy az új ipartörvényben intézkedjenek az iparosság nyugdíjának biztosítása érdekében. Tiltakozás hangzott el a trösztök és kartellek ellen is, valamint a munkásság körében tapasztalható fascista propaganda ellen.

A kongresszus végül a következő határozati javaslatot fogadta el: 1. Olyan ipartörvényt hozzanak, amelynél meghallgatják az iparosság véleményét. 2. Azonnali hatállyal függeszték fel az iparosság elleni árveréseket és szolgáltatások vissza a lefoglalt és elvitt tárgyakat. 3. Az állami és községi terheket szállítsák le a kisiparosság teherbírási színvonalára. 4. Létesítsenek kisipari hitelintézetet. 5. Energikus lépésekkel biztosítsák az élet olcsóbbodását és a trösztök és kartellek feloszlását. 6. Azonnali hatállyal írják ki a munkakamaráknál a választásokat. 7. Biztosítsák a társadalombiztosító pénztár autonómiáját.

— **BIZONYTALAN, HOGY AZ ALLAMVASUT MEGHOSSZABBITJA-E A MARCHIUS VÉGEN LEJÁRÓ 50 SZAZALÉKOS KEDVEZMÉNYES FATARIFAT.** Tudvalevőleg a CFR, az úgynevezett mővidéki vasúti vonalak részére — amelyek között arad megyeiak is vannak — engedélyezett 50 százalékos vasúti tarifa érvényét március 31-ig állapította meg. A kedvezményes viteldíjak nemcsak a mővidékeken feladott mezőgazdasági, ipari és házi-ipari termékekre vonatkoztak, hanem az odaszállított élelmiszerekre, állati takarmányokra, sőt még a személyszállításra is. Mivel ez erősen megnövelte a mővidékek vasúti forgalmát és jelentékeny hasznát biztosított az érdekelt vármegyék lakosságának, az ottani vasutvonalak mentén lévő fatermelő vállalatok akciót indítottak a kedvezményes fuvardíj további engedélyezése érdekében és ezt a hatóságok is támogatták. A CFR, most kiadott rendeletében intézkedett, hogy a mővidékekre szállítandó élelmiszerekre, takarmányra, házi-ipari termékekre ez év december 31-ig maradjon érvényben a kedvezményes fuvar, azonban rendeletéből kimaradt a faküldeményekre vonatkozó kedvezmény. Ezért a legnagyobb fávállalatok a hatóságokkal együtt most újból megindították a mozgalmat arra, hogy a leszállított fuvarkedvezmény a fára is kiterjesztessék.

— **Erősen lecsökkent az aradi tűzifapiac forgalma.** Az abnormalis meleg időjárás miatt nagyon lecsökkent a forgalom az aradi és megyebeli tűzifapiacokon. Szakkörökben a téli idényt lezártak tekintik és megállapítják, hogy az egyáltalán nem váltotta be a reményeket, mert az időjárás ősztől kezdve enyhe volt és ezért a fogyasztás 50 százalékkal kevesebb, mint az előző években, hideg időben volt. Érdekes, hogy a fakészletek a mérsékelt fogyasztás ellenére is csaknem teljesen kimerültek, mert már az ősszel is csak mérsékelt mennyiségben raktároztak el árukat. Arad megyében a fatermelés most is csak szűk keretek között folyik. A nagyobb termelő vállalatok a Crisulvölgyében várják a kedvezményes móctarifa további engedélyezése céljából megindított akciójuk kedvező eredményét. A Mures mentén lévő termelő vállalatok csak az esetben növelik a termelést, ha a márciusi fogyasztás kielégítő lesz. A fahusi kis-termelők is mérsékelt keretek között működnek, mert a kormány megszigorította a községi és közbirtokossági erdők kitermelését, valamint az állami erdők anyagának kiutalását. Az enyhe tél következtében Magyarországra ez év januárban csak ezer vagon tűzifát exportáltunk és már most is megállapítható, hogy a magyarországi faexport kvótának alig kétharmad részét meritették ki. Köszégtelen tehát, hogy az évi huszezer vagonos fakontingenst az 1936—37. idényben tizenháromezer ezer vagonra fogják csökkenteni.

— **Gombakivitel Csehszlovákiába.** Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara hivatalosan közli: Csehszlovákiából érdeklődés mutatkozik száritott gomba kivitele után. Akik e cikket exportálni tudják, közöljék címüket a Kamarával.

HAMBURG-AMERIKA LINIE

HAPAG Gyorsszolgálatai.

Kényelmesen, gyorsan és olcsón utazhat

Északamerika és Kanada,

Középamerika (Columbia, Venezuela stb.)

Délamerika,

valamint minden tengerentúli ország kikötőibe.

Kéjutazások és tanulmányi utak.

Afrikai utazások a német

Afrika-vonal hajóival.

Felvilágosítást és prospektust készséggel ad:

Hamburg-Amerika Linie S. A. R.
képviselőte:

Kunstler

Vizum és Utazási Iroda Arad,
Bul. Regina Maria 24. Tel. 86. 461

A „fekete tőzsdék” a deviza-amnesztiatörvény kiterjesztését a titkos átutalásokkal kapcsolatos büncselekményekre is kéri

Lapunk keddi számában közöltük azt a bucaresti-i jelentést, hogy a parlament megszavazta az 1932. évi devizatorvénybe ütköző, titkos deviza átutalásokkal elkövetett kihágások amnesztia törvényét, amelynek alapján kegyelmet kapnak a titkos külföldi fizetést teljesített kereskedők és iparvállalatok, ha ezt a „fekete” átutalást a törvény kihirdetésétől számított negyven nap alatt ösztönösen bejelentik a Banca Nationalának. A már folyamatban lévő bűnyekre nem terjed ki az amnesztia.

Rendkívül érdekes, hogy egyes bucaresti-i sajtóorgánusok közleményei szerint a fővárosi fekete tőzsdén érdekelt sokezer kereskedelmi és iparvállalat a kegyelmi törvény hatályát szeretné kiterjeszteni mindazokra a cselekményekre, amelyek összefüggésben állnak a titkos átutalásokkal.

Azt hangoztatják ugyanis, hogy a folyton változó külkereskedelmi rendszer bizonytalansága lehetetlenné tette a külföldi kereskedelmi tartozások egyenesen való rendezését, a devizák szabályszerű átutalását és ezért követték el az 1932. devizatorvénybe ütköző cselekményeket. Másrészt nem juthattak volna nyersanyagokhoz és ennek hiányában be kellett volna szüntetni a gyárakat.

A mozgalom megszervezői rámutatnak arra, hogy a devizával elkövetett kihágások szorosan összefüggnek a kereskedelmi aktahamisítások is, továbbá az 1935. áprilisi törvényben lévő csempészési esetek is, amelyekre szintén ki kellene terjeszteni az amnesztiát, mert különben sok ezren kerülnek a bíróság elé — önhibájukon kívül.

Kérésük jogosságának bizonyítására felhozzák, hogy pl. az a kereskedő, aki a fekete tőzsde után fizette ki külföldi árutartozását,

kénytelen volt üzleti könyveiből kihagyni ezeket a tételeket, amivel könyvhamisítást követett el, tehát erre is amnesztiát kellene kapnia.

Az 1935. áprilisi pótdvizatorvény a titkos deviza átutalásokkal elkövetett cselekmények egyrészt csempészésnek minősíti. Például, ha az importáru értékét nem a valóságnak felelően jelentette be az importőr, a törvény szerint csempészet címén vonják felelősségre. Az érdekeltek körében várakozással tekintenek a megindított mozgalom eredménye elé.

= A Jegybank felhívása a múlt év december 1. előtti export prémiumok fizetéséről. Bucarestből jelentik: A Banca Nationala felhívja az exportőrök figyelmét arra, hogy az 1935. december 1. előtti exportból származó erős szabad devizák után úgy fizeti az export prémiumot, ha az exportőrök folyó hó 31-ig bemutatják az export prémiumra és a cedálásra vonatkozó összes okmányokat az export ellenőrző bucaresti-i hivatalnak, vagy a vidéki kirendeltségének.

Színház - Művészet

Heti műsor:

Szerdán este: Román előadás.

Csütörtök este 9 órakor az Iparos Otthonban: Katz bácsi, 20 leies egységes helvárakkal. Pénteken este 9 órakor: Az Ur katonái. Premier. Új díszletek. Új rendezés. Id. Szendrey Mihály fellépte.

Szombat este 9 órakor: Az Ur katonái. Másodsor.

Vasárnap 3 órakor: Nászut Bécsbe. Operettüjdonság.

Vasárnap 6 órakor: Az Ur katonái. Harmadszor.

Vasárnap 9 órakor: Egy Görbe éjszaka. Operettüjdonság.

DALADIER

volt francia miniszterelnök

bejelentette, hogy megjelenik Pauker Anna tárgyalásán

Bucarestből jelentik: Daladier Eduard volt francia miniszterelnök, a francia radikális-szociálista párt elnöke, levelet intézett Negruzzii Ella ügyvédnőhöz, akivel közölte, hogy május hóban több antifascista radikális-szociálista volt miniszterrel és a Népfrent több tagjával Bucarestbe jön, hogy Pauker Anna perében a vádlottak mellett tanuskodjék. A volt miniszterelnök azonkívül előadást is fog tartani Bucarestben.

Az Emberi Jogok Ligájának morvaországi tartományi elnöksége, valamint a Szabadság és Béke védelmére létesült Német Női Liga vezetősége megjelent a brünni román főkonzulátuson, ahol emlékiratot nyújtott át, amelynek továbbítását kérte. Az emlékirathoz a két szövetség Pauker Anna perének törlesztését és a politikai foglyok közkegyelmét kéri. A főkonzul kijelentette, hogy mindkét emlékiratot továbbítja a bucaresti-i külügyminiszteriumhoz.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára **10 szóig csupán 10 szó 2 lei.**

Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este **9 óráig vesznek fel** az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. Telefon: 151. Főkiadóhivatal: Bulevardul Regele Ferdinand 4.

LEVELEZÉS

Tisztelt hölgyeim! Bucarestbe utarom, kérem a megrendeléseket szombat délutánig sziveskedjenek leadni. Papp Kalap Zalon. 1078

ALKALMAZÁS

DEUTSCHES Bräulein wird sofortige eintritt zu einen grössere Kind gesucht Str. Alexandri 7. parte. 1077

Tisztességes mindenek, jó bizonyítványokkal, azonnala felvétetik. Bul. Regele Ferdinand 60., I. 3.

Jókarban levő ein fürdőház, függönyartok, függönyök eladó. Str. Petre Curcanul 6.

LAKÁS

3 szoba, konyha es fürdőszoba lakás k. a. Bulev. Carol 42., II. emelet. 1065

Egy szoba, konyha kiadó március 15-re. Str. Doamna Balasa 101.

Eminescu-u. 9. sz. házban négy-szobás, fürdőszobás lakás, vagy ötszobás két fürdőszobával május 1-re kiadó. 1075

Négy-szobás földszinti modern lakás, május 1-re kiadó Cim Reisz férfi fehérnemű-üzlet, a színházzal szemben. 1074

INGATLAN

Adómentes, kétlakásos új ház, a Piața Avram Iancu közelében, 135.000 leiert sürgősen eladó. Megbízott: Elemér, Str. Brătianu 5. 1080

VÉTEL ÉS ELADÁS

Lendítő-kerekes prés, 99 literes gázkazán és 2 vörösfenyő-lakád csadó. Cim a kiadóban. 1066

KERESKÉK megvételre kevésbé használt perzsa- vagy argaman szőnyeget 3/4 méteres esetleg ezt megközelítő nagyságban. Cim a kiadóban adandó le. 1073

Plehn- és fahordók eladók. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

TISZTA MOSOTT RÖNGYÖT gépek tisztítására kisebb tételben keresünk megvételre. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

ÜZLETEK

Evek óta fennálló jömenetelő

fehérnemű és kézimunka üzlet családi okok miatt átadó
Cim a kiadóban. 1076

KÜLÖNFÉLEK

Beraktározási raktárban olyan bu-raklározható lakásberendezések, va amint eladási megbízásokat is vállalok. Eladó egy valódi futó perzsa-szőnyeg, laboratórium, fogászati műszerek, két villany-csillár, egy tölgy előszobával és 2 új rézág. Str. Moise Nicoara 9-11

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

SZERDA, MÁRCIUS 4.

Bucaresti. 12.30: Hírek. lemezek. 2.15: Hírek. 2.30: Gramofon. 3: Hírek. 6.15: Operalemezek. 7.15: Operalemezek. 7.15: Tánctörténeti előadás zenekarral. 9: Serbescu Sylvia zongorázik. 10.05: Petava Mia Schumann és Brahms dalokat énekel. 10.30: Hírek. 10.45: Kis rádiózenekar. 11.55: Hírek. 12: Zene a Boulevardból. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Látogatás Deák Ferencnél. Felolvasás. 11.45: Mikor kell a mandulát kivenni. 1: Déli harangszó. Közben kb. 1.3: Hírek. 2.40—3.20: Berg Lili zongorázik. 3.40: Hírek. 5.10: A rádió diák-felőrája. 5.45: Hírek. 6.30: A rádió szalonzenekara. 7.55: Tasnády-Kabacska András dr. előadása. 9.40: A rádió külügyi negyedórása. 10.40: Hírek. időjárásjelentés. 12.30: Kiss Lajos és cigány zenekara muzsikál. Ejjel 1.05: Hírek. — Budapest II. 7.20—7.50: Olasz nyelvoktatás. 8.30—9: Birbauer Virgil dr. előadása. 9.05: Táncklemezek. 9.50—10.10: Hírek. 10.15—11.15: Hanglemezek — Bécs. 8.25—9: Könyv lemezek. 1: Könyv lemezek. 2.10: Operalemezek. 3: Beethoven: C-moll zongoraverseny. 5.05: Dallemezek. 6.10: Pach Walter orgonázik. 7.35: Eszperantó. 8.30: Szimfonikusok. Schütz orgonaművéssel. 10.35: Az 5. gyalogezred zenekara. 11.25: A katonazene folytatása. 12.10: Hírek. 12.25—2: Falt-négyes. — Belgrád. 12: Gramofon. 12.30: Rádiózenekar. 2.15: Gramofon. 5.20: Rádiózenekar. 8.50: Györgyevics Lela és Begovics Sima népdalestje. 10.05: Táncczene 12-ig. — Deutschlandsender. 7: Ébresztő és reggeli hangverseny. 1: Szórakoztató zene. 2.15: Vidám zene. 4.15: Tánccok. 5: Jazz. 7: Beethoven: Tavaszi szonáta. 8 Szórakoztató táncczene. 11.30: Hangverseny. 12: Katonazene. — Milano. 12.30: Szórakoztató zene. 1.15: Gramofon. 2.10: Könyv zene. 5.15: Zenés előadás. 8: Szórakoztató zene.

CSÜTÖRTÖK, MÁRCIUS 5.

Bucaresti. 12.30: Gramofon. 2.15:

Gramofon. 3: Hírek. 6: Kis rádiózenekar. 9.15: A zene folytatása. 8: Hírek. 8.35: Hangverseny-ismertetés. 9.15: A filharmonikus szimfonikusok hangversenye. Legifjabb Strauss János vezényletével. 11.45: Hírek külföldre nemetűl és franciául. 11.55: Hírek. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Lenau anyja. (Egy nagy magyar asszony kálváriája. (Felolvasás). 11.45: Versek az anyáról. (Felolvasás.) 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 1: Déli harangszó. 1.05: Szmirnov Szergej balalaikazenekaa. 2.30: A rádió szalonzenekara. 3.40: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. 5.10: A Zöld kereszt munkája. 5.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 6.30: Hegyi Anna magyar nőtkat énekel, kísér Kurina Simi és cigányzenekara. 7.30: Varga Lajos verseiből ad elő. 7.50: Hanglemezek. 10.20: Hírek. 10.40: Vanda Luzzato hegedül. 11.30: Kessler Hubert németnyelvű előadása: Die Riesenöhle bei Aggtelek. (Az agg'leki óriásbarlang.) 11.40: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Ejjel 1.05: hírek. — Budapest II. 6—6.30: Egy elfelejtett budapesti színház. Vándor Kámán előadása. 7.15—7.45: Hanglemezek. 7.30—8.20: Angol nyelvoktatás. 8.40—10: Mándits-jazz. — Bécs. 8: Ébresztő. 8.25—9: Könyv lemezek. 1: Könyv lemezek. 2.10: Francia zene lemezek. 2.45: Schmedes Pál és Erik énekesek lemezei. 5.05: Wagner-lemezek. 6.40: Mialap-Kapper szoprán dalestje. 8.30: A bécsi vosutasok daley lete. 9.20: Tauber Richard Lehár-lemezei. 11.10: Rádiózenekar. 12.45—2: Táncczene. — Belgrád. 12: Gramofon 12.30: Rádiózenekar. 2.15: Népdalok. 6: Dimitrova Julia énekel. 8.50: Gramofon. 9: Rádiózenekar. 9.20: Népdalok. 10: Zimonyi filharmonikusok. 11: Hírek. 11.20 Gramofon. 11.30—12: Makszimovics-négyes. — Deutschlandsender. 11.15: Népdalok. 2.15: Szórakoztató zene. 5: Délutáni muzsika. 7: Német népdalok. 8: Szórakoztató zene. 9.10: Mas Pauer zongorázik. 9.50: Hangjáték. 11.30: Schumann-, Csajkovszkij-, Paganini-művek. 12: Londonból táncczene. — Milano. 12.30: Szórakoztató zene 2.30 Szórakoztató zene.